

Beslisnota voor het college

Datum 31 mei 2023

Bijlage: Toelichting op Lokale aanpak Nationaal Isolatie Programma en aanvraagformulier

Per gemeente zijn middelen gereserveerd, gekoppeld aan een X aantal woningen, waarvoor wij in 2023 aanvraag kunnen doen. Dit aantal is gebaseerd op een verdeelsleutel, die betrekking heeft op het aantal slecht geïsoleerde koopwoningen in de gemeente en het aantal inkomens met een risico op energiearmoede. In Zwolle betreft het voor de eerste tranche 686 woningen ($x \text{ € } 1.460,- = \text{€ } 1.001.560,-$). Het aan te vragen bedrag is 9 mei verhoogd, maar nog niet formeel gecommuniceerd via de Staatscourant. Waarschijnlijk gaat het bedrag en het aantal woningen met factor 1,5 omhoog.

Dit geld is vrij inzetbaar voor isolatie- en energiezuinige ventilatiemaatregelen, ontzorgen van bewoners en uitvoeringskosten. De middelen kunnen ook gecombineerd worden met andere subsidies of ingezet worden voor een Doe-het-zelf-regeling.

De middelen van deze regeling zijn bestemd voor woningen van eigenaar-bewoners (grondgebonden woningen of onderdeel van Vereniging van Eigenaren) met energielabel D, E, F en G of een vergelijkbare energetische staat. Van de woningen die zijn aangepakt moet 80% een WOZ-waarde hebben onder het gemiddelde in de gemeente (voor Zwolle € 374.000,-). Om de uitvoering beheersbaar te houden hebben we ervoor gekozen om deze WOZ-waarde als maximum in te stellen.

Per woning kan maximaal € 4.000,- worden uitgegeven, behalve voor eigenaar-bewoners die in aanmerking komen voor een energietoeslag, schuldhelpverlening, schuldsaneringsregeling of die in een schuldsanering zitten. Dit betekent echter dat er voor andere woningen minder beschikbaar is, er is immers gemiddeld € 1.460,- per woning beschikbaar.

Uitgangspunt van de regeling is dat 100% van het aantal woningen waarvoor we de aanvraag doen, geïsoleerd wordt. Als dit aantal niet wordt gehaald, wordt het verleende bedrag naar rato van het gemiste aantal woningen teruggevorderd. Daarbij wordt een rekenmethodiek gehanteerd op basis van de balans tussen inspanningen en resultaat.

Ter illustratie:

Bij het halen van 600 woningen i.p.v. 686 hebben we 86 woningen 'tekort'. Dat is 8 procent. We moeten dan 8 procent van $1.460 \text{ euro} \times 86 \text{ woningen}$ terugbetalen. Dat is € 10.044,80,-.

De woningen dienen uiterlijk 31 december 2026 geïsoleerd te zijn. In speciale gevallen kan er twee keer een jaar verlenging worden aangevraagd.

De aanvraag in 2023 betreft de eerste tranche van de NIP-gelden. Er volgen twee nieuwe tranches in 2024 en 2025.

Zie voor de volledige regeling het Staatscourant-bericht [hier](#).

Datum 31 mei 2023

Input voor aanvraag Zwolle Nationaal Isolatie Programma

Aangevraagde uitkering	1.001.560 euro
Heeft u de max. specifieke uitkering aangevraagd voor '23 en '24?	Ja
Totaal aantal woningen	686
Gem. WOZ-waarde	374.000
Het bedrag dat uw gemeente op grond van een eigen inschatting aan BTW verschuldigd is over de kosten voor de uitvoering van het isolatieprogramma bedraagt:	200.000
Projectnaam	Lokale aanpak Isolatieprogramma Zwolle
Startdatum	Augustus 2023
Einddatum	December 2026 (tot nader orde)
Gemeente	Zwolle
Werkt u samen met andere gemeenten?	Ja, onder anderen door kennisuitwisseling met gelijksoortige gemeenten
Met welke gemeente?	Deventer en via de werkplaatsen georganiseerd door Nieuwe Energie Overijssel. Hier komen alle Overijsselse gemeenten samen. Verder werkt Zwolle in het samenwerkingsverband Transform nog samen met Deventer, Apeldoorn en Zutphen.
Welke aanpak is voorzien om de juiste eigenaar-bewoners te benaderen met woningen met een lage energetische staat en een lage WOZ- waarde? (1/2 A4)	We willen verschillende eigenaar-bewoners op een passende manier ondersteunen bij de isolatieopgave van hun woning. Dat resulteert in een Wdrietal aanpakken. we hanteren de gemiddelde WOZ-waarde in Zwolle als bovengrens: voor deelnemende woningen geldt een maximale WOZ-waarde van 374k. 1. Stadsbrede, vrije Doe-het-zelf-regeling Binnen Zwolle is (met uitzondering van de PAW-wijk Berkum), nog geen tegemoetkoming beschikbaar voor doe-het-zelvers. We kiezen daarom voor een Doe-het-zelf-regeling. We komen hiermee bewoners tegemoet in de huidige krapte en wachttijden op de markt van isolatiebedrijven. Deze regeling kan ook gebruikt worden voor het betalen van een factuur van een aannemer of isolatiebedrijf als iemand daar de voorkeur aan geeft. Daarmee wordt ' Doe-het-zelf' letterlijk en is het

Datum

31 mei 2023

	een vrij te besteden subsidie die een brede doelgroep zal aanspreken. We gaan de details van de Doe-het- Zelf-regeling in 2023 verder uitwerken, zodat deze begin 2024 kan worden uitgevoerd. Onderdelen van deze uitwerking zijn in ieder geval een sterke, aansprekende communicatiecampagne, Pagina 4 van 12 best practices kopiëren van goede voorbeelden elders (o.a. Den Haag, Steenwijkerland) en samenwerking met de (bouw- en isolatie-)markt. We zijn voornemens in de uitvoering gebruik te maken van inzet van derden voor registratie, administratie, controle en rapportage. 2. Meebewegen met de energie in de stad: samenwerking met lokale inkoopcollectieven In Zwolle is de landelijk gefinancierde Participatiecoalitie actief. Zij hebben als doelstelling verduurzaming aan te jagen door het opzetten van inkooptrajecten. De aanpak is gericht op het benutten van de lokale sociale structuren en het benutten van de energie van de “kopgroep”. Het proces is gebaseerd op een hoge mate van lokaal eigenaarschap, waardoor er draagvlak ontstaat voor het daadwerkelijk realiseren van maatregelen. De inkooptrajecten worden op buurtniveau vormgegeven. Zwolle stelt subsidie beschikbaar voor deelnemers die aan de voorwaarden voldoen. Omdat we het belangrijk vinden dat iedereen in Zwolle de kans heeft hiervan te profiteren, kiezen we ervoor de inkoopcollectieven stadsbreed onder de aandacht te brengen. Dat betekent dat we middels een communicatiecampagne ook eigenaar-bewoners van andere wijken in gelegenheid stellen mee te doen aan het inkoopcollectief en gebruik te maken van de subsidieregeling. Vanwege de beschikbare PAW-gelden en de hieruit voorvloeiende BEN-subsidies voor het verduurzamen van de woning specifiek voor inwoners van Berkum, zijn inwoners van deze wijk uitgesloten van deelname aan de Doe-het-zelf-regeling en de inkoopacties. 3. Verduurzamingsaanpak Vereniging van Eigenaren Voor eigenaar-bewoners van woningen in een complex met een Vereniging van Eigenaren (VvE) heeft verduurzaming een andere aanpak. Er is sprake van complexe financiële, ruimte-technische, economische en organisatorische structuren. Graag willen we meer inzicht krijgen in de wijze waarop we als gemeente eigenaar-bewoners in een VvE kunnen ondersteunen bij de verduurzamingsopgaven. De extra vroegtijdig beschikbare NIP-gelden reserveren we daarom voor een VvE-aanpak, welke we aanvragen zodra beschikbaar. We gaan hier dit jaar al mee aan de slag, door stadsbreed te inventariseren welke VvE's hiervoor in aanmerking willen komen en met ons het gesprek aan willen gaan over de ondersteuning die nodig is. Dit doen we in nauwe samenwerking met WijBedrijf Dieze die in de wijk Dieze-Oost
--	--

Datum

31 mei 2023

	een intensief participatietraject start met bewoners van VvE's. De lessen nemen we vervolgens mee in een stadsbrede VvE-aanpak.
Door wie en op welke wijze worden de bovengenoemde eigenaar-bewoners benaderd en geïnformeerd?	Anderzins
Nadere toelichting op de wijze waarop eigenaar-bewoners worden benaderd en geïnformeerd (max: ½ A4)	De benadering zal per aanpak differentiëren. Bij het verder uitwerken van de Doe-het-zelf-regeling hoort een intensieve communicatie-aanpak. We richten ons op de doelgroep die enerzijds handig is, woonachtig is in slecht geïsoleerde woningen en anderzijds beperkte/ geen middelen heeft om een klus te laten doen. We denken hierbij aan een combinatie van de gebruikelijke online en offline communicatiemiddelen op stads-, wijk- en buurniveau. De inhoud en kanalen zullen gericht zijn op de doe-het-zelf met beperkte middelen. Daarnaast willen we kennis en ervaringen delen via deze campagne om te stimuleren dat de klussen op de juiste manier en natuurvriendelijk worden uitgevoerd. Te denken valt aan social media campagnes, het delen van kluswijzers (bijv. Doe het zelf, doe het duurzaam) en het opzetten van een aantal gerichte webinars of workshops. Een andere optie is het optioneel aanbieden van klusadvies voor of tijdens het uitvoeren van de klus. In de uitwerking van de regeling willen we vooral slim omgaan met de proceskosten, door samen te werken met derden (denk aan bouwmarkten, buurtinitiatieven en andere gemeenten met een Doe-het-zelf-regeling), en daardoor de gelden voor daadwerkelijke isolatiemaatregelen zoveel mogelijk maximaliseren. We nemen hierin ook eigen ervaringen mee, bijvoorbeeld vanuit de projecten Warm Thuis (energiearmoede) en Berkum Energieneutraal (PAW). De Participatiecoalitie werkt volgens een bestaande methode voor het betrekken van middengroepen (zie toelichting in link). Dit doen ze door aan te sluiten bij bestaande sociale structuren en de inkoopactie te laten organiseren door de bewoners van de gekozen buurten. De benadering is dus per buurt verschillend. Het proces is gericht op: Willen, Kunnen, Durven en Doen. Opschaling van buurt naar wijk vindt plaats door communicatie via bestaande kanalen op wijkniveau, denk aan wijkavonden, -kranten etc. De stadsbrede opschaling vraagt een communicatiecampagne die we vanuit de gemeente zullen ondersteunen, via de bestaande kanalen zoals social media en het energieloket. Bij de VvE-benadering volgen we adviezen, vanuit een onlangs uitgevoerde, positieve haalbaarheidsstudie in Dieze-Oost voor een coöperatief warmtenet. We zetten een kernteam op die het gesprek met de VvE's aangaan, waarbij professionaliteit en consistentie ('het gezicht van') belangrijke uitgangspunten zijn. Een vertegenwoordiger

Datum

31 mei 2023

	van het WijBedrijf Deze, een externe projectmanager en een vertegenwoordiger van de gemeente zijn hier onderdeel van. Er gaan verschillende overleggen plaatsvinden met VvE-besturen, bewoners en beheerders om te komen tot een aanpak die eigenaar-bewoners van VvE's ondersteunt bij het nemen van isolatiemaatregelen. We zoeken daarnaast contact met andere gemeenten die bezig zijn met een VvE-aanpak, zoals gemeente Tilburg, voor kennisuitwisseling.
Door wie en op welke wijze worden de energiebesparende isolatie- en de eventuele energiezuinige ventilatiemaatregel en georganiseerd? (max: ½ A4) *	Anderszins, in nauwe samenwerking tussen de interne (gemeente) en externe uitvoeringsorganisatie.
Nadere toelichting	1. Voor de organisatie van de Doe-het-zelf-regeling kiezen we voor samenwerking met een ICT-partner voor in ieder geval de aanmeldprocedure, registratie, controle en rapportage. Dit doen we omdat er in de markt reeds instrumenten beschikbaar zijn, die ons in staat stellen proceskosten laag te houden. Uitgangspunt is om de aanvraag en subsidie voor de eigenaar-bewoners zo simpel en flexibel mogelijk te houden: we willen zo veel mogelijk drempels in de weg naar verduurzaming wegnemen. We willen hiervoor ook gebruik maken van kennis en ervaringen vanuit Berkum Energieneutraal (PAW), bouwbedrijven in de regio en bestaande gemeentelijke samenwerkingen (Transform, Nieuwe Energie Overijssel). Het plan voor de communicatie dient nog te worden uitgewerkt. 2. Voor- de VvE-aanpak en de samenwerking met de Participatiecoalitie zetten we in op de maatschappelijke route (publiek-civil), in navolging van de lessen vanuit het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving naar succesvolle participatie in het aardgasvrij maken van een wijk. De Participatiecoalitie organiseert de maatregelen middels een collectieve inkoopactie. Daaruit volgt een leverancier, gekozen door bewoners zelf, welke de maatregelen zal uitvoeren. Hier kan vervolgens iedereen zich voor inschrijven, ook als je niet in de buurt woont maar via de stadsbrede campagne op de hoogte bent gebracht en wilt deelnemen. 3. De VvE-aanpak is initieel enkel gericht op inventariseren welke manier van organiseren het beste past, gezien de complexe en diverse financiële en organisatorische structuren binnen VvE's. Als de inzichten beschikbaar zijn, zal de aanpak verder worden uitgewerkt.
Door wie en op welke wijze worden de energiebesparende	In alle gevallen dient natuurvriendelijk te worden geïsoleerd. Dit houdt op dit moment in dat een ecologisch onderzoek vooraf nodig is en maatregelen opgevolgd moeten worden voor een ontheffing op de Wet natuurbescherming. Zwolle onderzoekt op dit moment mogelijkheden voor

Datum 31 mei 2023

isolatie- en de eventuele energiezuinige ventilatiemaatregel en uitgevoerd? (max: ½ A4) *	een stadsbreed Soortenmanagement Plan met gebiedsontheffing om dit proces voor de eigenaar-bewoner te versoepelen en de kosten te verminderen. Bij uitvoering door een bedrijf wordt certificering vereist. 1. De uitvoering van Doe-het-zelf-maatregelen en het organiseren ervan ligt bij de eigenaar-bewoner zelf, waarbij het volgen van specifieke instructies (denk aan kluswijzer) vereist is. We overwegen daarnaast klushulp/ -advies aan te bieden in samenwerking met de markt. Ook zal er nacontrole worden uitgevoerd op de uitvoering van de klus, middels foto's en mogelijk steekproeven. Indien de eigenaar-bewoner de Doe-het-zelf-regeling wil gebruiken als tegemoetkoming op een factuur van een door hem/ haar zelf gekozen bedrijf, is dat ook mogelijk. 2. Uit het participatietraject met de Participatiecoalitie volgt een leverancier, gekozen door bewoners zelf, welke de maatregelen zal uitvoeren. Ook hierbij wordt certificering vereist voor het natuurvriendelijk uitvoeren van de werkzaamheden. 3. De VvE-aanpak zal per VvE inventariseren welke manier van organiseren het beste past, gezien het feit dat dit afhankelijk is van de financiële en organisatorische structuren binnen deze VvE.
Welke aanpak is voorzien om het maximale bedrag van € 4.000 per woning niet te overschrijden gedurende de looptijd van de lokale aanpak, tenzij de eigenaar-bewoner voldoet aan de uitzonderingsvoorwaarden? (max: ½ A4) *	Voor alle aanpakken hanteren we een maximumgrens van 1.460 euro per woning minus procesgelden. Mochten zich gevallen aandienen waar meer maatregelen nodig zijn en sprake is van energiearmoede, zal dit vanuit de SPUK voor Energiearmoede worden gedekt.
Heeft uw gemeente al ervaring met Doe Het Zelf?*	Ja, binnen de subsidie in de wijk Berkum (BEN-subsidie) is Doe-het-zelf ook toegestaan.
Op welke wijze krijgt een eventuele Doe Het Zelf-uitvoering vorm binnen uw aanpak? *	Gemeentelijke verordening

Datum 31 mei 2023

Nadere toelichting (max: ½ A4) *	We gaan gebruik maken van aan gemeentelijke subsidieregeling/ verordening. Daarbij dient in de aanvraagprocedure een factuur/ bindende opdrachtbrief of bonnetje overlegd te worden. Ook worden foto's van de uitvoering gevraagd als controle dat de klus is uitgevoerd. Het bedrag is een vast maximumbedrag (ca. 1000 euro per adres). Voor de aanvragen via de Participatiecoalitie is dit bedrag hoger (ca. 1300 euro). We hebben het voornemen om samen te werken met een leverancier die het aanvraagproces heeft geautomatiseerd en controles heeft ingebouwd in een IT-systeem. Er vindt toetsing plaats op de gestelde deelnamevereisten. Daarnaast dient de aanvrager een aankoopbon, factuur en foto's van tijdens de uitvoering van de klus te overleggen. Deze worden gecontroleerd. Er vinden steekproefsgewijs controles op locatie plaats.
Wordt er gerichte ondersteuning aangeboden voor eigenaar-bewoners of een gemengde vve op de onderstaande punten? (meerdere antwoorden mogelijk)	- Ja> Het adviseren over de energiebesparende maatregelen - Nee> Het financiële advies m.b.t. Energiebesparende maatregelen - Ja> Het ondersteunen bij het aanvragen van subsidies voor energiebesparende maatregelen - Ja> Het organiseren van straatgerichte of wijkgerichte of andere collectieve verduurzamingsaanpakken
Beschrijf hoe de gemeente de (combinatie van) bovenstaande punten zal vormgeven in de aanpak (max: ½ A4) *	- Advies over maatregelen kan worden ingewonnen via de ca. 70 energiecoaches welke in Zwolle actief zijn. Dit loopt via de bestaande wijk-en buurtinitiatieven. Voor de Doe-het-zelf-regeling zal de gemeente- in samenwerking met partners in de stad eigenaar-bewoners voorzien van informatie via het energieloket. Ook denken we aan gerichte webinars/ workshops en klusadvies; - Bij de aanvraagprocedure van de subsidie zal er mogelijkheid geboden worden een helpdesk te bellen; - Voor het organiseren van de straat- of wijkgerichte verduurzamingsaanpakken werken we samen met de initiatieven in onze stad en specifiek de Participatiecoalitie en Wijbedrijf Dieze in de NIP-aanpak
Hoe wordt de gemeentelijke projectleiding georganiseerd? (max: ½ A4) *	We werken met een centrale Projectleider die verantwoordelijk is voor het geheel van de drie sporen. Dat betekent o.a. - Onderhouden van de contacten met de stad en de marktpartijen en partners met wie we samenwerken - De samenwerking met communicatie - Administratie, verantwoording en monitoring van de regeling - Financiën
Op welke wijze draagt uw aanpak bij aan het versnellen van de	Het is onze ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Dat betekent aardgasvrij en minimaal zoveel opwek als er ook aan energie wordt verbruikt. Deze gecombineerde aanpak haakt als volgt aan op de transitievisie warmte:

Datum 31 mei 2023

transitievisie warmte binnen uw gemeente? (max: ½ A4) *	- Specifieke versnellingen in buurten waar al actieve initiatieven zijn en al vorderingen zijn gemaakt in de richting van een warmtenet (denk aan Assendorp, Dieze en Holtenbroek) middels het inkoopcollectief; - Brede zichtbaarheid en aandacht voor isoleren en verduurzaming met de stadsbrede Doe-het-zelf aanpak. Verwachting is dat deze aanpak helpt om de druk en wachttijden op de markt te verlagen, waardoor op korte termijn meer isolatiemaatregelen worden uitgevoerd.
Wat is de relatie tussen uw aanpak en de focusgebieden in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid focusgebieden?	Er zijn geen focusgebieden aangewezen in de gemeente Zwolle.
Nadere toelichting (max: ½ A4): *	
Bijlagen	